

Мовароуннаҳрда Ислом байроғини кўтарган шахс



11:50 / 21.08.2025 1499

Мовароуннаҳрда Қутайба ибн Муслим Боҳилий ниҳоятда машҳур бўлди. У ҳижрий 87 (милодий 706) йилда Пойкент шаҳрини фатҳ қилди. Ҳижрий 89 (милодий 709) йилда Сўғд юртлари – Насаф ва Кешда фатҳ ишларини олиб борди. Ҳижрий 91 (милодий 710) йилда Бухорони, сўнгра Толиқон, Фарёб ва Балхни фатҳ этди. Ҳижрий 93, милодий 712 йилда Самарқандни, ҳижрий 94 (милодий 713) йилларда эса Шош ва Фарғона шаҳарларини эгаллаб, Қўқонгача етиб борди. Сўнг Қутайба ҳижрий 94, милодий 713 йилда Кобулни, ҳижрий 96 (милодий 714) йилда эса Қашқар ва шарқий Туркистонни фатҳ қилди. Бу буюк қўмондон ўзининг фатҳларини икки дарё орасидаги Мовароуннаҳр деб аталган жойларнинг барча ҳудудларига тарқатди ва Хитойгача кириб борди. Хитой подшоҳларига жизя солди, шарқ томон юриб кетаётган Қутайба шу ерда тўхтади.

Қутайба жуда катта минтақаларни Ислом ҳукмига бўйсундирди. Мазкур минтақаларнинг майдони 4 миллион км²дан ошиб кетди. Бу минтақалар Кавказ минтақаларидан бошланиб, Каспий денгизининг жануби томон ёйилган эди. Шимолда Ўрта Осиё, шарқда эса Шарқий Туркистон ерларини фатҳ қилди. Кейин ғарбга қараб Кобул, Афғонистон, Сижистонни бўйсундирди.

«Ислом тарихи» иккинчи жузи асосида тайёрланди

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2023 йил 14 мартдаги 03-07/1733-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.